

ROS- analyse for reinbeitedistriktet Svahken sijte

Statsforvalteren Innlandet

Kalvingstid i Elgå reinbeitedistrikt våren 2025. Foto: Aina Blæsterdalen

Innhold

Innledning.....	4
Oppdraget	4
ROS- analyse	4
Forvaltningsmyndigheter for freda rovvilt	5
Reindrift i Innlandet.....	5
Svahken sijte	5
Engerdal kommune	6
Områdebeskrivelse	6
Rovviltforekomster	7
Jerv.....	7
Ulv	7
Bjørn	8
Gaupe	8
Kongeørn	9
Havørn.....	10
Tapshistorikk.....	11
Risiko- og sårbarhetsanalyse.....	13
Identifisere mulige uønskede hendelser	13
Klimatiske forhold	15
Tap av beiteland	17
Flytting av rein fra Fosen.....	21
Løse hunder	21
Vern.....	21
Psykiske påvirkninger.....	21
Vurdering av risiko og sårbarhet før kalvingsperioden	23
Vandringsmønster	23
Flokkstruktur.....	23
Rovvilt	23
Vær- og føreforhold/Isingshendelser	23
Hund og hundetrening i beiteområdene	24
Tiltak for å redusere risiko og sårbarhet før kalvingsperioden.....	24

Vurdering av risiko og sårbarhet under kalvingsperioden.....	24
Forstyrrelser og aktivitet.....	24
Vær- og føreforhold	25
Rovvilt	25
Tiltak for å redusere risiko og sårbarhet under kalvingsperioden.....	25
Vurdering av risiko og sårbarhet etter kalvingsperioden	27
Oversikt – kontaktliste ved skadefellingssøknader:.....	28
Kilder.....	29

Innledning

Oppdraget

Statsforvalteren har fått i oppdrag av Klima- og Miljødepartementet å utforme en årlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ros-analyse) som omhandler hastetiltak som kan redusere rovvilttrykket i reinbeiteområdet. Det er kun Svahken sijte som ligger i sin helhet i Innlandet, og denne analysen vil derfor være knytta til dette reinbeitedistriktet. Analysen skal foreligge i forkant av kalvingsperioden.

Målet er å tilrettelegge best mulig for å forebygge tap og utøve rask respons i tilfeller der det oppstår skadesituasjoner forårsaket av rovvilt. I analysen vil håndtering av tapssituasjoner forårsaket av rovvilt være sentralt, men også annen risiko knytta til tap av tamrein er inkludert der dette er vurdert som aktuelt. Analysen er utarbeidet av Statsforvalteren i Innlandet, i konsultasjon med Svahken sijte.

Viktig bakgrunnskunnskap for å kunne vurdere risiko og sårbarhet i analysen er kunnskap om sammenhengen mellom predasjon og klimatiske forhold, beite- og snøforhold, landskap, sammensetningen av reinflokker, måter å ha tilsyn med flokk og ulike årstidsbeiteområder

Rapporten skal årlig utarbeides før kalvingsperioden begynner.

ROS- analyse

Risiko- og sårbarhetsanalyse brukes for å kartlegge sannsynligheten for, og konsekvenser av uønskede hendelser i et bestemt område.

En ROS- analyse skal inneholde følgende punkter:

- Områdebeskrivelse
- Identifisering av mulige uønskede hendelser
- Vurdering av risiko og sårbarhet – sannsynlighet, konsekvens og usikkerhet
- Tiltak for å redusere risiko og sårbarhet

Forvaltningsmyndigheter for freda rovvilt

De regionale rovviltnemndene har myndighet til å fatte vedtak om kvote for skadefelling jf. rovviltforskriften § 8, når bestanden ligger over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Fellingstillatelse gis av Statsforvalteren innenfor den kvote og den områdeavgrensning som er satt, jf. rovviltforskriften § 9.

Miljødirektoratet har ansvar for søknader om skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv innenfor tidsrommet 16. februar til 31. mai, når dyrene yngler. Miljødirektoratet kan delegere denne myndigheten til Statsforvalteren. I 2026 har myndigheten til å vedta skadefelling på ulv og gaupe før 1. juni blitt delegert til Statsforvalteren i Innlandet.

Utenfor yngletiden, 1. juni til 15. februar har Statsforvalteren ansvaret for søknader om skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv. Statsforvalteren har ansvaret for forvaltning av kongeørn hele året.

Statens naturoppsyn (SNO) er miljøforvaltningens operative feltorgan, og er ute i felt og dokumenterer forekomst og skader av freda rovvilt. SNO leverer data om dokumenterte sikre tap til rovvilt til Statsforvalteren, for at Statsforvalteren kan fatte vedtak om skadefelling, og for at erstatningsoppgjøret skal være treffsikkert.

Reindrift i Innlandet

I Innlandet fylke er det samisk reindrift i Engerdal og Os kommuner. Svahken sijte (Elgå Reinbeitedistrikt) ligger i sin helhet i Engerdal kommune og er et helårs reinbeitedistrikt. I Os kommune ligger vinterbeiteområder for reinbeitedistriktene Riast/Hyllingen (Gåebrien) og Essand (Saanti). Statsforvalteren i Trøndelag har fag- og forvaltningsansvar for disse reinbeiteområdene i Innlandet.

Svahken sijte

Svahken sijte består av 6 siidaandeler som i hovedsak driver samlet hele året. Distriktet er et helårsdistrikt, uten klare geografiske skiller mellom årstidsbeitene. Svahken sijte ligger i sin helhet innenfor Engerdal kommune i Innlandet fylke, og er det sørligste samiske reinbeitedistriktet i landet. Svahken sijte grenser mot Femunden vinterbeitedistrikt i nord og mot Idre sameby på svensk side i øst. Det er statlig eid sperregjerde helt sør i distriktet, samt grensegjerde fra Lillebo og nordover.

Engerdal kommune

Engerdal kommune er en hyttekommune, og det er flere hytter enn innbyggere. I 2019 var det 1 576 fritidsboliger i kommunen.

Hensynssone reindrift er i all hovedsak samme nfallende med distriktsgrensen til Svahken sijte. Sonen er lagt utenom områder med bebyggelse og dyrkamark.

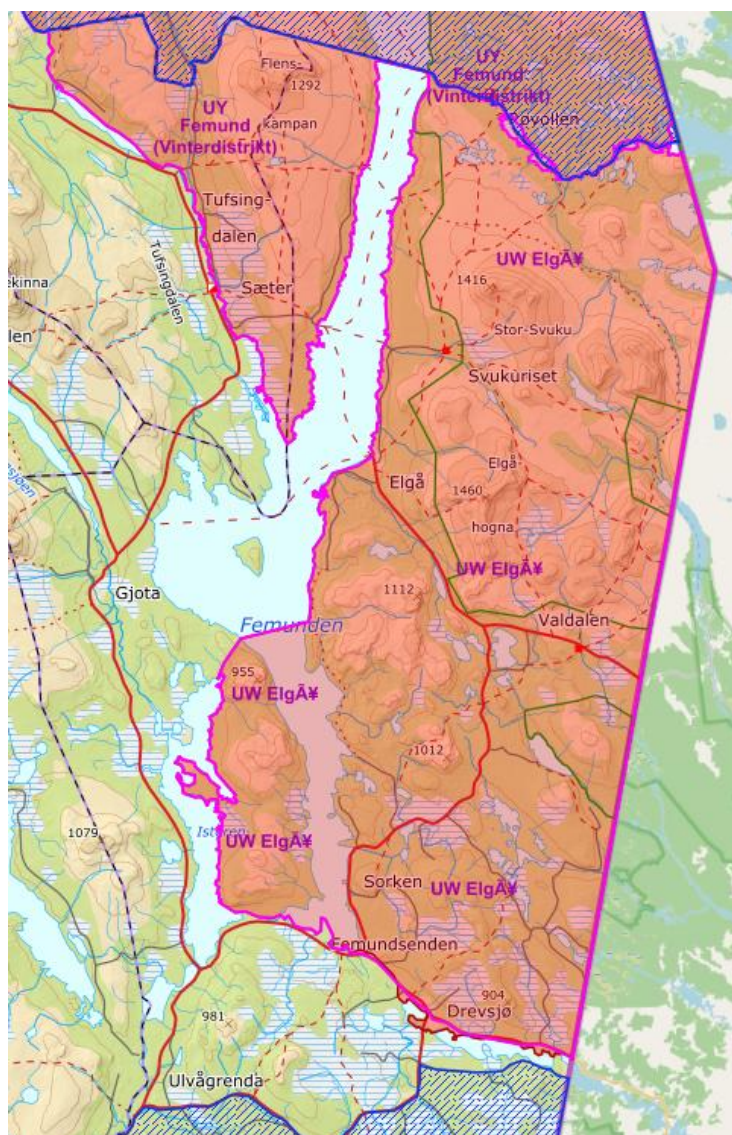
Hensynssoneavgrensningen i sør skal følge reingjerdet på nordsiden av Fv 26 og Fv 218, slik det er inntegnet i arealplanen. Hensynssone reindrift er ikke bindende for framtidig bruk, men veiledende som informasjonsmateriale og som grunnlag for planlegging. Tiltak innen hensynssonen skal avklares med reindriftsforvaltningen.

Områdebeskrivelse

Kalvingsområdet strekker seg fra Røavassdraget i nord, og følger østsiden av Femunden sørover til Sorkvola. Derfra trekkes en rett linje østover til Jyltingsvola, før området avgrenses videre langs riksgrensen mot Sverige nordover tilbake til Røavassdraget. Svahken sijte er definert som et helårsdistrikt øst for Femunden, som betyr at det kan forekomme rein innenfor hele reinbeitedistriktet til alle årstider. Dette betyr at simler kan kalve utenfor definert kalvingsområde.

Topografien i distriktet er utfordrende. Det er lite veier, mye stein og blokkmark i store deler av hele distriktet. Det er også manglende telefondekning i distriktet.

Siden midten av 1990 har antall sauebesetninger som slipper dyr på utmarksbeite i Engerdal kommune gått betraktelig ned. Dette skyldes i hovedsak høye tap til rovvilt, og i 2014 var det en tapsprosent på 14,1 på søyer og lam sluppet på utmarksbeite i kommunen (tall hentet fra organisert beitebruk).

Figur 1. Kart over reinbeitedistriktet og forvaltningsområde for jerv, ulv og bjørn. Svahken Sijte vist som rød markering øst for Femunden (vinterbeite for Fæmund reinbeitedistrikt nordvest for Femunden). Forvaltningsområde for jerv i blå skravur.

Rovviltforekomster

I henhold til St.meld. nr. 15 (2003- 2004) og Stortingets behandling av meldingen, skal det ikke finnes ynglinger av ulv, bjørn eller jerv i reinbeitedistriktet (*figur 1*). Beiteområdet er innenfor forvaltningsområde for gaupe. Midlertidig deler beitedistriktet grense med Sverige, som har vesentlig større bestander med jerv, ulv, gaupe og bjørn enn Norge, og det vil derfor forekomme streifende rovvilt fra andre siden av grensa. Distriktet har utfordrende topografi og tilgjengelighet, noe som gjør det utfordrende å dokumentere bestandene og bevegelsene av de ulike rovviltartene i området.

Jerv

Reinbeitedistriktet grenser til forvaltningsområde for jerv i region 6/Trøndelag i nord og til forvaltningsområde for jerv i region 5/Hedmark i sør (*blå skravur i figur 1*). Bestandsstatus for jerv i 2025 i region 6 er 8 ynglinger og i region 5 er det 5 ynglinger.

I region 5 ble det felt 15 jerver i lisensfellingsperioden 2025-2026. En av disse jervene ble felt i Engerdal kommune, utenfor reinbeitedistriktet, dette var en ung hannjerv. Topografien og dårlig veidekning gjør lisensfelling av jerv krevende, og reindriften opplever at lisensfellingen har dårlig suksess.

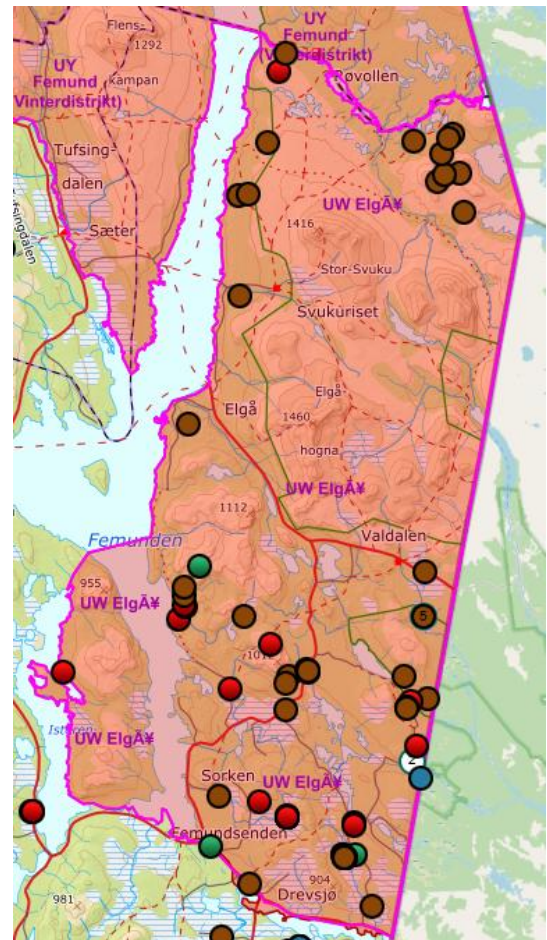
Det forekommer jerv på vandring fra svensk side og fra andre forvaltningsområder i Norge. Det er jevnlig dokumentert yngling og forekomst av jerv i reinbeitedistriktet.

Tap til jerv er utfordrende for SNO å dokumentere, da det er vanskelig å finne igjen kadaver forårsaket av jerv. Siste dokumenterte skade forårsaket av jerv på rein innenfor reinbeitedistriktet er tilbake i 2023.

Reindriften mener det er særdeles viktig at rovviltnemnda melder ifra til Miljødirektoratet at Elgå reinbeitedistrikt bør prioriteres for hiuttak.

Ulv

Bestandsstatus for registreringsåret 2024-2025 i region 5 er 4,5 familiegrupper (inkludert tre grenserevir med vekting 0,5). Forvaltningsområde for ulv ligger ca. 30-40 km sør for reinbeitedistriktet. Imidlertid så forekommer det streifulv både fra forvaltningssona på

Figur 2. Kart over dokumenterte observasjoner av rovvilt i reinbeitedistriktet i perioden 01.01.2020 – 07.04.2026.

norsk side og fra svensk side, og kan påvirke reindrifta gjennom hele året. Dersom ulv forekommer i beiteområdet i kalvingstida, vil større skadesituasjoner kunne oppstå. Siden 2020 har det blitt dokumentert 15 ulver inne i distriktet. 3 av disse dokumenterte observasjonene var i juli 2025. Det er dokumentert en skade på rein forårsaket av ulv i august 2025. Det ble felt en hannulv i slutten av juli 2025 innenfor reinbeitedistriktet, nord for Drevsjø.

I 2026 har myndigheten til å vedta skadefelling på ulv før 1. juni (perioden 16.2. – 31.5.) i brev av 13.02.2026 blitt delegert fra Miljødirektoratet til Statsforvalteren i Innlandet.

Bjørn

Bestandsrapporten for 2025 for bjørn foreligger i løpet av mars. Bestandsstatus for registreringsåret 2024 i region 5 er 5,9 ynglinger. For registreringsåret 2024 ble det påvist 82 ulike individer i regionen, som er en økning på 3 individer siden 2023.

Forvaltningsområde for bjørn i region 5 er lokalisert sør for reinbeitedistriktet og sammenfaller med forvaltningsområdet for jerv.

Det ble felt ei voksen binne på skadefelling innenfor reinbeitedistriktet i mai 2025, det var i tillegg en hannbjørn i samme området på samme tid som det ikke ble gitt skadefellingstillatelse på. En voksen hanne ble felt på lisensfelling i slutten av august noe sør for reinbeitedistriktet.

Det er sist dokumentert skade på rein forårsaket av bjørn i mai 2024.

Norsk institutt for naturforskning (NINA) har gjennomført et prosjekt hvor de har undersøkt bjørnens predasjon på tamrein, med oppstart i 2019. Prosjektet ble utført i Idre sameby i Sverige, som er i geografisk nærhet til Svahken og resultatene er derfor overførbare til distriktet. Resultatene ble publisert i 2025. Totalt ble 33 bjørner GPS-merket, og studien viser i korte trekk at det var betydelig variasjon mellom individer og mellom år for samme individ. Drapstakten på fjellet var høyere enn i skogen, hvor en bjørn tok i snitt 2,7 reinkalver pr dag, mot 0,19 reinkalver pr dag i skogen i kalvingsperioden. Drapstakten på kalv går nedover utover sommeren og høsten, og er bare en tidel av drapstakten på våren (Støen et al. 2025). Prosjektet er nå avsluttet, og det vil dermed ikke være utfordringer knyttet til søknader om skadefellingstillatelser på bjørner som har vært merket i forbindelse med prosjektet.

Det er verdt å merke seg at kalvingen i Svahken sijte i all hovedsak foregår på fjellet, der hvor resultatene fra prosjektet viser høyest drapstakt.

Gaupe

I region 5/Hedmark er det regionale bestandsmålet på 10 ynglinger. Gaupebestanden i regionen har over år ligget under dette målet. De senest årene har det vært en øking i antall familiegupper, men i 2024 ble det påvist en nedgang i bestanden til 8 familiegupper av gaupe innenfor regionen. I 2025 er det dokumentert 10,5

familiegrupper i region 5. Gjennomsnittet for de tre siste årene (2022-2025) er på 10 familiegrupper. Det er dokumentert en familiegruppe av gaupe, sør for reinbeitedistriktet i Engerdal kommune vinteren 2025/2026.

Fra 01.01.2023 til 15.02.2026 er det registrert en irregulær avgang på 6 gauper i region 5/Hedmark. Det meste av den irregulære avgangen de siste årene skyldes påkjørsel av tog/bil. I 2026 ble det felt tre gauper under ordinær kvotejakt, likt som foregående år. En av gaupene var en ung hunngaue som ble felt i Engerdal kommune. Reindriftsnæringen ønsker at rovviltneemnda prioriterer kvotejakt av gaupe i reinbeitedistriktet.

Reinbeitedistriktet ligger i sin helhet i forvaltningsområde for gaupe i region 5. Det er ikke dokumentert skade på rein forårsaket av gaupe siden 2019 innad i distriktet.

I 2026 har myndigheten til å vedta skadefelling på gaupe før 1. juni (perioden 16.2. – 31.5.) i brev av 13.02.2026 blitt delegert fra Miljødirektoratet til Statsforvalteren i Innlandet.

Kongeørn

Det er fem kongeørnlokaliteter i Innlandet i eller i nærheten av reinbeitedistriktet. I 2025 er det observert vellykka hekking i tre reir innenfor distriktet og i to reir utenfor (under 30 km fra distriktets grenser). Topografien i Femundsmarka gjør det vanskelig å finne steder hvor kongeørnen har tatt dyr, og det går raskt for en kongeørn å spise opp en nyfødt reinkalv. Ofte er søkende simle som leter etter kalven det eneste beviset på at en reinkalv er drept. Antall dokumenterte skader til kongeørn er varierende. Enkelte år klarer man ikke dokumentere noe tap til kongeørn, og enkelte år er man opp i 8- 10 dokumenterte skader. I 2025 er det dokumentert 9 skader på rein i distriktet forårsaket av kongeørn. Det er så langt i 2026 ingen dokumenterte tap av rein tilhørende Svahken sijte, men det er en dokumentert skade på en voksen simle vest for reinbeitedistriktet, tilhørende Essand Reinbeitedistrikt.

Det er videre knyttet stor usikkerhet til ørn som kommer fra svensk side og over til beiteområdene i Svahken sijte.

I 2025 kom NINA ut med en rapport ([2557](#)) hvor målet var å se om kongeørner tiltrekkes områder med husdyr. Forskere har studert data fra ni GPS- merkede kongeørn for å se hvor ørnene flyr, og hva de gjør i løpet av dagen. De fant ingen tegn til at ørnene aktivt oppsøkte sauebeiter og kalvingsland når lam og reinkalver var små. I prosjektet fulgte forskerne GPS- merkede kongeørner som både var territorielle og ikke- territorielle. I snitt fløy de ikke- territorielle mindre enn 23 kilometer i rett linje per dag, men den daglige distansen varierte betydelig mellom individer. Lengste registrerte distanse i løpet av en dag var 355 kilometer, mens på enkelte dager var ørnene mer eller mindre stasjonære. Alle vendte i løpet av året tilbake til nærområdet der de antageligvis ble født. De returnerte til det samme området på forsommeren hvert år, men tilbrakte ikke lengre perioder i disse områdene. Forskerne fant at ikke-territorielle individer oppholdte seg

både i sauebeite og kalvingsland for rein om sommeren. Hvor mye tid de brukte i hvert område var avhengig av hvor mye sauebeite og kalvingsland det var innenfor deres områder. GPS-dataene tydet imidlertid ikke på at ørnene aktivt oppsøkte sauebeiter rett etter lammeslipp eller kalvingsland for rein i kalvingsperioden. Det var ingen tegn til at ørner oppsøkte sauebeite- og kalvingsland i større grad tidlig på året, når lam og reinkalver er små, enn senere om sommeren når de har vokst seg større. Det var heller ingen tegn til at ikke-territorielle kongeørn brukte mer tid i sauebeiteområder med mye sau enn i områder med mindre sau. Lite tydet på at ikke-territorielle kongeørner aktivt oppsøke områder med husdyr i den perioden det er lett tilgjengelige byttedyr.

Funn i rapport fra NINA samsvarer ikke med det som oppleves i praksis i distriktet, og næringa savner forvaltning og bestandsregulering av kongeørn. Reineierne opplever at det er mye mer kongeørn i fjellet under kalvingsperioden, og har store utfordringer med tap av rein til kongeørn.

Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn fikk i oppdrag å identifisere skadevoldende individer av kongeørn i 2025. Oppdraget var følgende: «MDIR v/SNO skal vurdere muligheten for å bistå beitenæringene med å identifisere individer av kongeørn som gjør skade i særlig utsatte områder. Det er en forutsetning at arbeidet skjer i et nært samarbeid med reindriftnæringene og sauene næringene. Direktoratet bes selv vurdere hvilke situasjoner og områder som prioriteres. Oppdraget avgrenses i tid til kalvingsperioden for tamrein våren 2025». Elgå reinbeitedistrikt var et av distriktene som SNO skulle prioritere å forsøke å identifisere skadevoldende individ om det oppstod skader i distriktet.

Statsforvalteren har våren 2026 vært i kontakt med SNO, og fått bekreftet at KLD har et ønske om å videre dette oppdraget også for våren 2026. Det er for 2026 ikke gjort endringer i hvilke reinbeitedistrikter som skal prioriteres, og Elgå er dermed også prioritert i 2026.

Oppdraget var avgrenset i tid til kalvingsperioden for tamrein våren 2025. Næringa vurderte det som ikke gjennomførbart med tanke på tidspunktet oppdraget kom, ettersom notatet om oppdraget først kom i mai når kalvinga var i gang. SNO mottok kun en henvendelse fra ett reinbeitedistrikt i 2025.

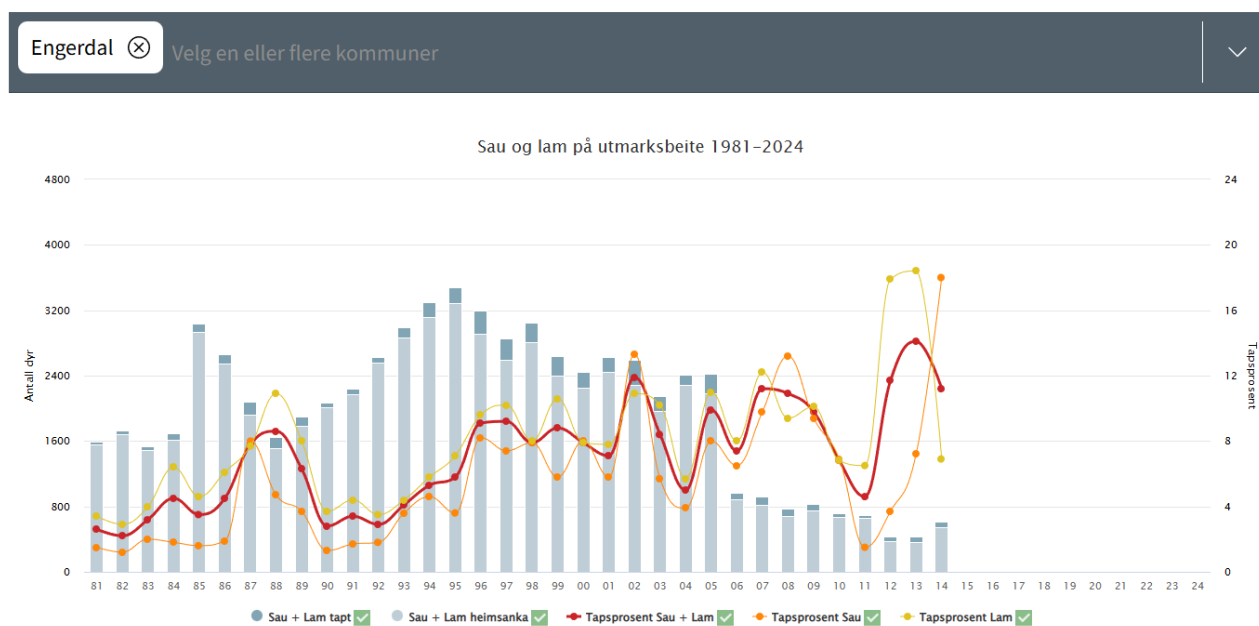
Havørn

Det er ingen dokumenterte observasjoner eller tap av bufe til havørn i området, men reindriften har observert en økning av arten i distriktet. Statsforvalteren har vært i kontakt med SNO våren 2026 for å etterspørre dokumentasjon på forekomst av havørn. SNO har ingen dokumentert forekomst, men bekrefter at de har vært i kontakt med Engerdal fjellstyre som har observert havørn fra tid til annen. Blant annet er det gjort observasjoner av havørn ved Vardalsfjellet som er i nærheten av kalvingsområdene til Elgå.

Tapshistorikk

Av de 71 rovviltobservasjonene (vist i figur 2) er 32 av disse innenfor tidsperioden før kalving (01.03- 01.05). Det er da hovedsakelig jerv og bjørn som er dokumentert i reinbeitedistriktet. I samme periode (01.01.2020- 20.01.2026) er det felt totalt 29 rovvilt i reinbeitedistriktet, hvorav 4 er jerv som har blitt tatt ut av SNO i perioden før kalving og 1 er jerv som er påkjørt i perioden før kalving.

Sau og lam på utmarksbeite 1981 – 2024

Figur 3. Graf som viser antall sau og lam på utmarksbeite i Engerdal kommune. Fra 2006 har det blitt vesentlig færre dyr. Graf hentet fra NIBIO.

Ser vi videre på kommunene som grenser inntil Engerdal kommune, har også antall sau på utmarksbeite blitt redusert i disse kommunene (figur 3). Dette påvirker reindrifta i stor grad da det ikke finnes andre aktører som rovviltbelastningen kan fordeles på.

Det er relativt få skader på tamrein som er dokumentert eller antatt sikkert forårsaket av rovvilt i reinbeitedistriktet (tabell 1). Det kan være sammensatte årsaker til lav dokumentasjonsgrad, men trolig forklares dette av at adkomstvei for å drive tilsyn kan være lang og komplisert, og at det kan være vanskelig å finne igjen kadaver i bratt topografi. Skaden må være relativt fersk for at SNO kan artsbestemme skadegjørere, noe som gjør at skadeårsak i flere tilfeller blir vurdert til ukjent/usikker dødsårsak (figur 5).

Tabell 1. Kadaverfunn av tamrein med kjent dødsårsak tilhørende Svahken sijte, tall hentet fra Rovbase innsynsløsning.

Skadeårsak	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Kongeørn	1	1		8	7	4
Bjørn		2	1			6
Gaupe	1					
Ulv	4	12		2		
Jerv	2		1	1	1	
Uspes. fredet rovvilt	3					
Sum fredet rovvilt	11	15	2	11	8	10
Ikke fredet rovvilt	2	3	2	1	0	0
Ukjent/usikker dødsårsak	10	2	3	4	7	0

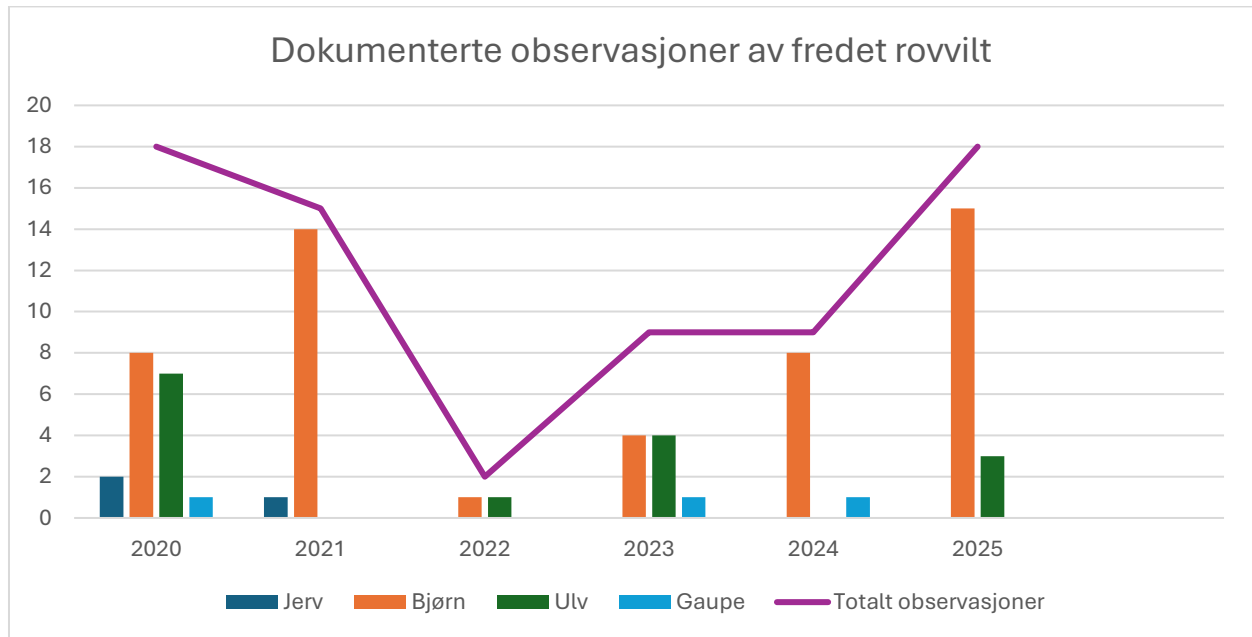
Tabell 2. Oversikt over tapshistorikk og erstatningsgrad fra reindriftsårene 2021/22-2024/25

	Totalt tap	Omsøkte tap	Erstatta tap	% erstatta av totalt tap	% erstatta av omsøkt tap
2021/22	393	293	218	55,5 %	74,4 %
2022/23	576	477	328	56,9 %	68,8 %
2023/24	417	349	309	74,1 %	88,5 %
2024/25	864	698	527	61 %	80,8 %

Risiko- og sårbarhetsanalyse

Identifisere mulige uønskede hendelser

Fra 01.01.2020 til 07.04.2026 er det dokumentert 71 observasjoner av rovvilt innenfor reinbeitedistriktet, 50 bjørn, 3 gauper, 3 jerv og 15 ulv (figur 4 og 5). I samme periode er det felt totalt 28 rovvilt i reinbeitedistriktet, av disse 4 bjørn, 2 ulv og 22 jerv.

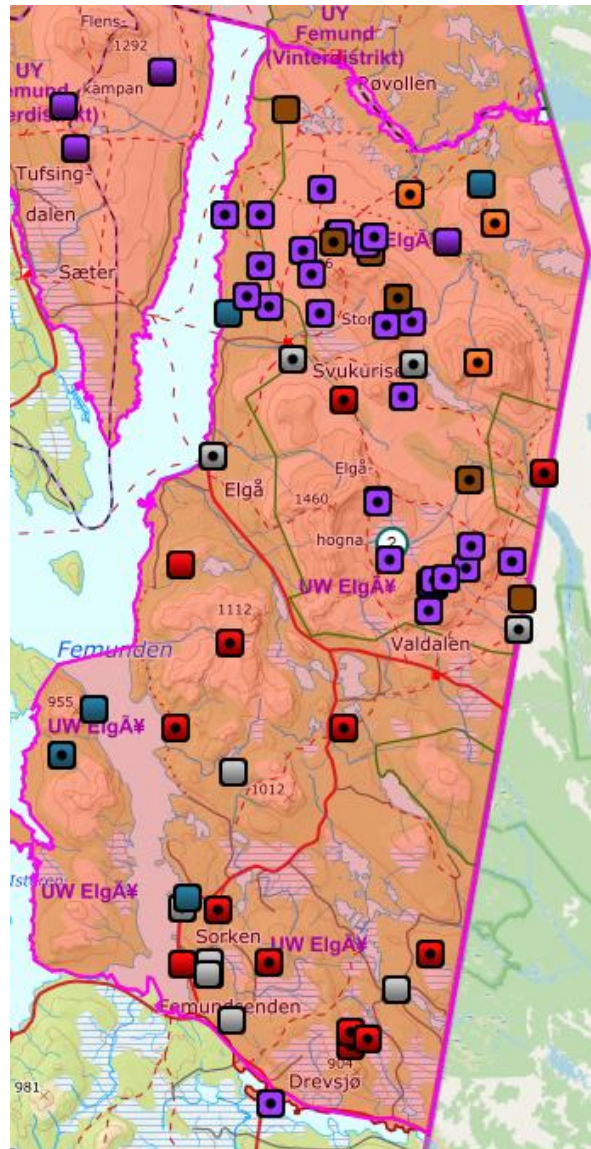

Figur 4. Dokumenterte observasjoner av fredet rovvilt fra 01.01.2020 til 07.04.2026.

Ut ifra figur 4 kan vi se at det ikke er noe synlig trend i økende observasjoner de siste 5 årene. Det er flest observasjoner av bjørn, med totalt 15 dokumenterte observasjoner i 2025.

Det er totalt dokumentert 3 yngelokaliteter av jerv innenfor reinbeitedistriktet fra perioden 01.01.2020 til 09.04.2026. Det er til sammen dokumentert 7 ynglinger i disse lokalitetene i samme tidsperiode. I samme periode har Statens naturoppsyn gjennomført hiuttak, og det er tatt ut totalt 4 valper, i 2022, 2024 og 2025, på disse hiuttakene.

I perioden fra 01.01.2020 til 07.04.2026 er det dokumentert 89 skader av rein i reinbeitedistriktet (figur 5). 12 av disse er dokumentert til andre årsaker enn rovvilt og 3 rein er dokumentert tapt til ulykke. Det er hovedsakelig kongeørn, ulv og bjørn som har forårsaket flest skader. Kartet viser at det er dokumenterte skader av rein i hele reinbeitedistriktet, da spesielt kongeørnskadet i nordre del av distriktet og ulv sør i distriktet.

Figur 5. Kartfesting av dokumenterte skader av rovvilt på tamrein i reinbeitedistriktet i perioden 01.01.2020 – 07.04.2026. Røde punkt viser skader av ulv, brune punkter viser bjørn, lilla ørn, blå jerv, oransje freda rovvilt og grå punkter viser ukjent skadegjører.

Klimatiske forhold

Endringer i temperatur og nedbør

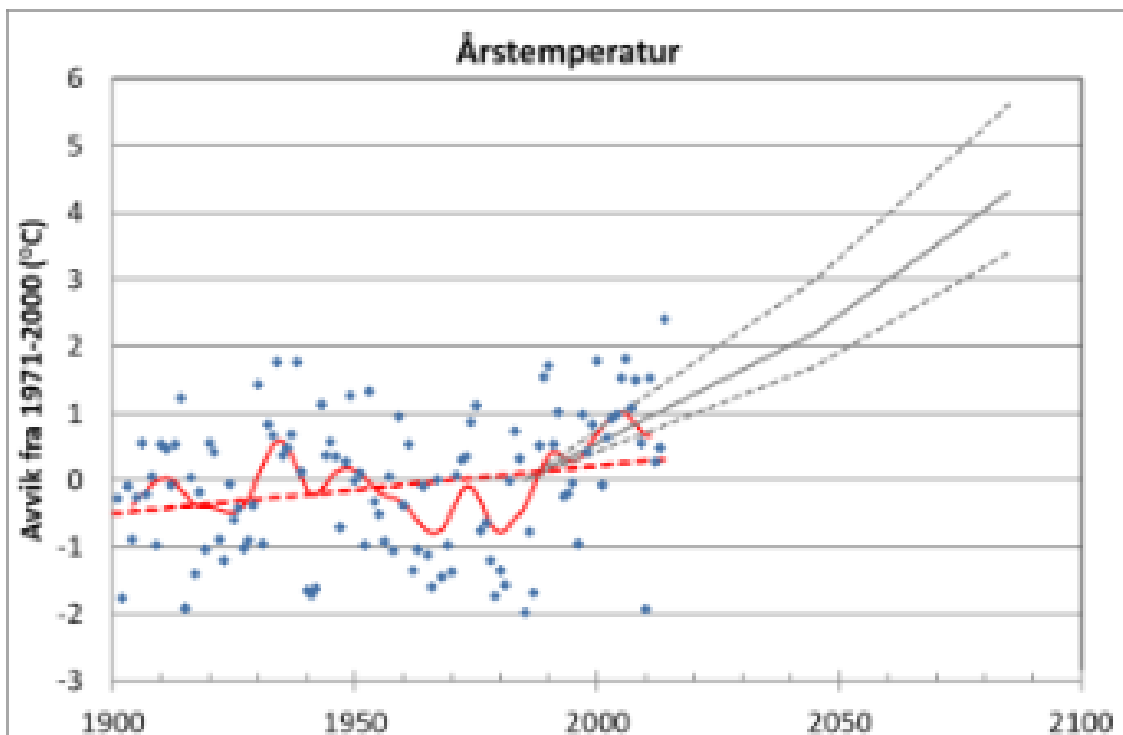
Klimatiske forhold har stor betydning for reindrifta. Reindrifta opplever raskere endringer i vær og føre, og det oppleves utfordrende å følge disse raske endringene.

Kunnskapsbasen til reindrifta er utviklet over lang tid og er basert på urfolkets kunnskap. Når klimaendringene utvikler seg stadig raskere er det nødvendig at virkemiddelapparatet er omstillingsdyktig.

I Hedmark er det beregnet at gjennomsnittlig årstemperatur skal øke med ca. 4,5°C (figur 6) blant annet som følger av menneskeskapte klimaforandringer. Den største temperaturøkningen beregnes for vinteren. Dette vil gjøre at vekstsesongen vil øke med 1-2 måneder. Årlig nedbør forventes å øke, og da med flere intensive episoder med kraftig nedbør.

Ved varmere vinter vil isen over Femund våre dårligere og ligge i kortere perioder, noe som gjør flytting av rein til vinterbeiteområder på vestsida av sjøen vanskelig.

Det forventes økt nedbør gjennom hele året, når denne nedbøren på vinteren kommer som regn i stedet for snø kan dette føre til ising på bakken. Vegetasjon dekket av is er vanskelig for reinen å nå, noe som kan føre til at beiteområder blir «låst» fram til isen smelter på våren.

Figur 6. Figur over utvikling av årstemperatur i Hedmark for perioden 1900-2100. Verdiene viser avvik (celsius) fra perioden 1971-2000. Blå prikker viser enkeltår i perioden 1900-2014, stiptet rød strek er trenden, mens rød kurve viser glattede 10-års variasjoner. Heltrukket grå strek og stiplede grå streker viser henholdsvis midlere, lav og høy modellberegning for høye klimagassutslipp. [Klimatilpasning i reindriften](#).

Beite- og snøforhold

Studier av villrein i Snøhetta og Dovre utført av NINA viser at det kan være en sammenheng mellom simlenes kondisjon og lave drektighetsrater. Simler med lav kroppsvekt og lite kroppsfett kan ha større risiko for å spontanabortere (kaste) fosteret, eller at kalver blir født senere på våren. Simler som mister fosteret gjennom vinteren på grunn av lav kondisjon kan ha vært utsatt for dårlig næringstilgang gjennom høst og vinter. De nevnte studiene på villrein viser at variasjon i flokkens kalverater i stor grad er påvirket av drektighetstap gjennom vinteren.

I vintre med lite snø er det en generell tendens til at reinflokkene sprer seg i leting etter gode beiter. Dette gjør det vanskelig å både spore, samle og drive dyrene. Noen av beiteområdene til Svahken har krevende topografi for å få gjennomført tilstrekkelig tilsyn av reinen, da særlig Femundsmarka. Bruk av teknologi som e-bjeller og droner bidrar til å styrke beredskapen under krevende vær- og føreforhold.

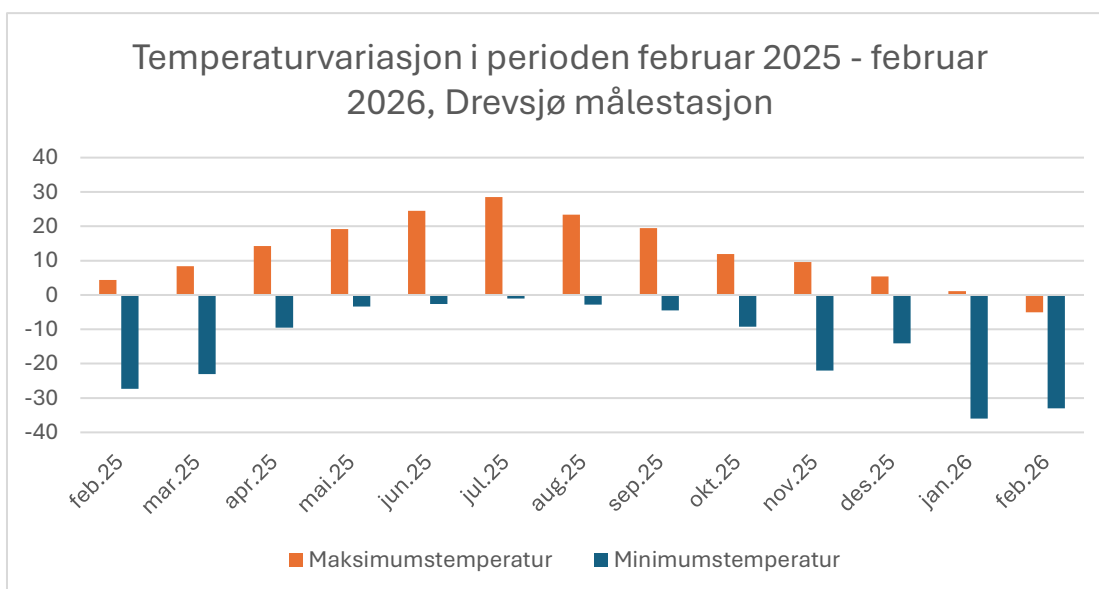
Kartlegging av rovviltforekomster

Kartlegging og dokumentering av rovviltforekomster i beiteområdet er sentralt arbeid for å gjøre vurderinger om behov knytta til uttak av rovvilt, samt å gjøre erstatningsordningen for dyr tapt til freda rovvilt mer treffsikker. En forutsetning for at dette arbeidet kan gjennomføres er snøforhold som gjør at man kan ferdes med snøskuter, og at sporingspersonellet lett kan finne og følge rovdyrenes spor.

Reindriftsåret 2025-2026

I vintermånedene desember og januar har det vært perioder med temperaturer over 0°C (figur 7), som i noen områder har ført til «låste beiter».

Det har vært relativt gode sporingsforhold i år, sammenlignet med sporingsforholdene i 2024-2025.

Figur 7. Kilde: Norsk klimaservicesenter

Tap av beiteland

Det er godt dokumentert at ulike former for inngrep påfører reindriften store tap av beiteland, som følge av at tamrein unnviker forstyrrelser. Menneskelig ferdsel og påvirkning er generelt en faktor som virker forstyrende for reinen. Utbygging og båndlegging av arealer medfører ulik grad av forringelse av beiteområdene.

Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel 2026 - 2036 er vedtatt lagt ut og kommer på høring våren 2026. Det framgår blant annet av kommunens plandokumenter at reinbeitedistriktet har medvirket under arbeidet med arealdelen og konsekvensutredningene. Medvirkningen har omfattet både eksisterende og nye innspilte utviklingsområder innenfor distriktsgrensene. Reinbeitedistriktets innspill er fulgt opp i planforslaget ved at:

- Hensynssoner for reindrift (H520) er oppdatert
- Enkelte foreslåtte byggeområder er redusert eller tatt ut
- Bestemmelser tydeliggjør krav om vurdering av reindrift i reguleringsplaner
- Tiltak innenfor hensynssoner skal vurderes i dialog med reinbeitedistriktet
- Oppsamlingsområder, flyttleier (eksisterende, samt alternativ flyttleie etter klimatiske behov) og kalvingsland er merket i plankart

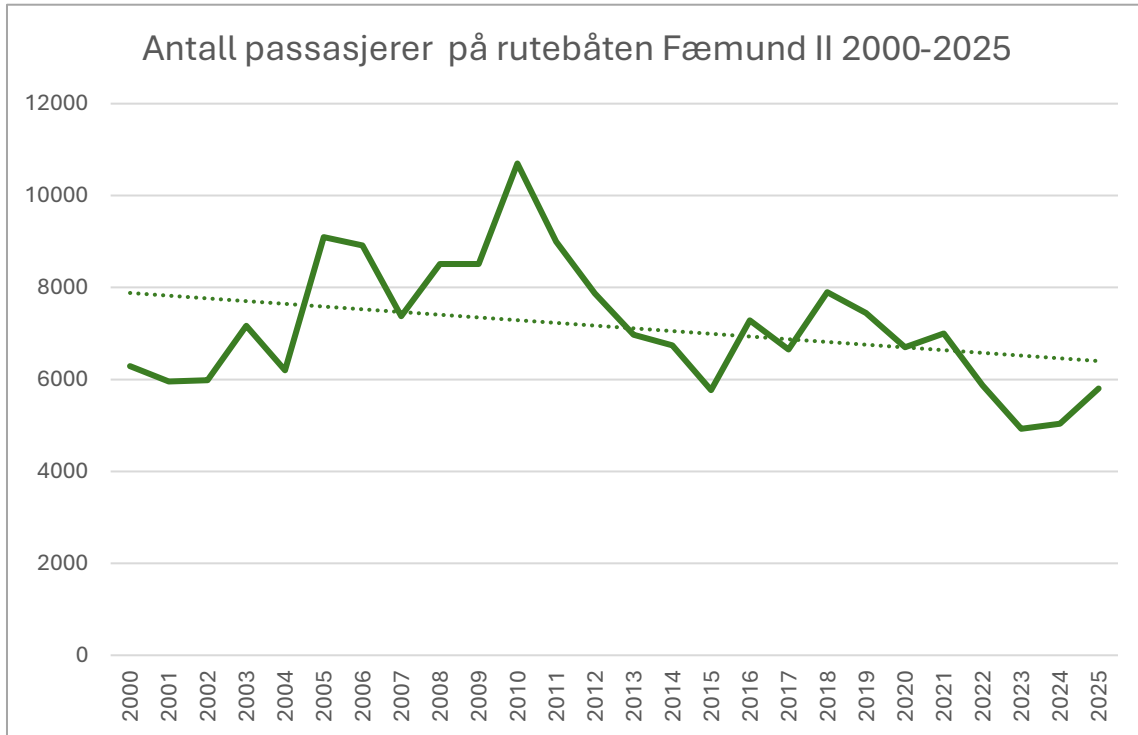
Kommunen konkluderer med at innspillene fra reinbeitedistriktet er innarbeidet i planforslaget gjennom justeringer av plankart, hensynssoner og bestemmelser.

Utvikling av fritidsområder

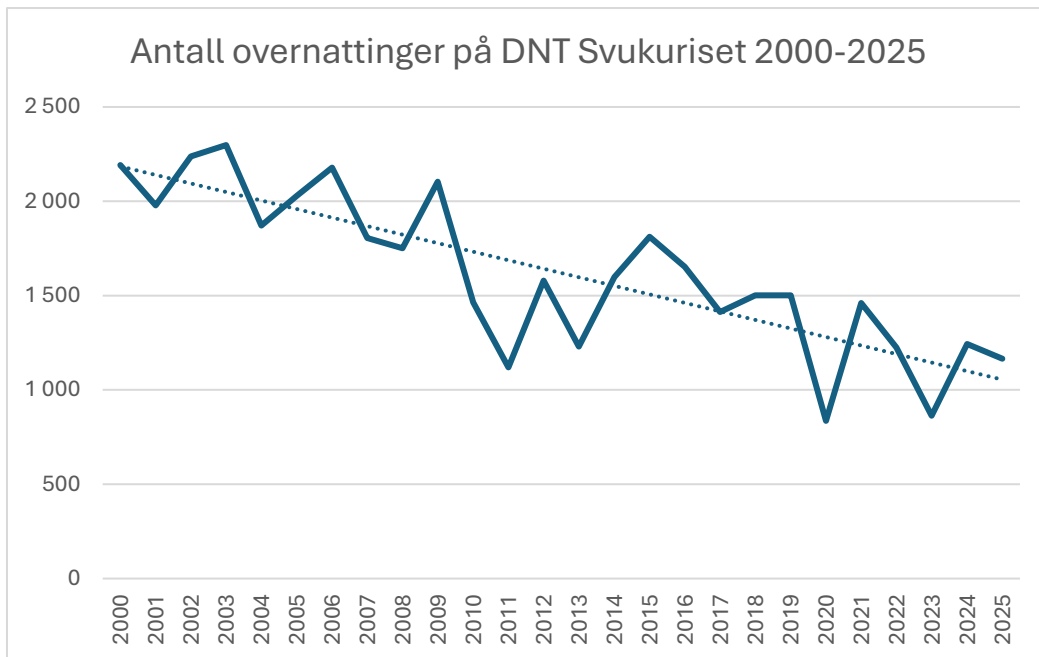
Det er utfordrende med turismeaktivitet innenfor reinbeitedistriktet. Økt menneskelig aktivitet medfører at reinen blir forstyrret, og i kalvingsperioden kan det bety at unge simler forlater kalven sin, som med stor sannsynlighet vil dø. Den samme konsekvensen kan ferdsel under vintermånedene bety. Reinen går da på sparebluss, og forstyrrelser kan medføre at reinen lider, mister verdifulle energilager og også kan kaste kalven. Økt tilrettelegging av aktiviteter og løypenett vinterstid i randsoner er negativt for reindriften. Dette kan føre til økt spredning av reinen siden løypene er harde og det vil være lett for reinen å følge løypene. Blant annet er både skigåing, hundekjøring og snøscooterkjøring er populært i området. Ved at det søkes om, og gis, dispensasjoner til ulike aktiviteter vil regelverket kunne uthules.

Turisme i nasjonalparken

Besøkstall fra tellinger gjennomført av forvaltningsmyndigheten viser at antall overnattinger på DNT Svukuriset og reisende med rutebåten Fæmund II er relativt stabil til noe nedadgående de siste 25 årene (figur 8 og 9). Ferdselstellere på stier inne i nasjonalparken viser at ferdselen er på det høyeste i sommermånedene og særlig juli og august.

Figur 8. Antall passasjerer på rutebåten de siste 25 årene. Båten går i rute på Femunden hver dag i perioden 13. juni-9. august, og har åtte stoppesteder langs innsjøen, fire stoppesteder på østsiden.

Figur 9. Antall overnattinger på den betjente DNT-hytta Svukuriset. Hytta er åpen hvert år i påska og i sommersesongen.

Snøscootertraseer

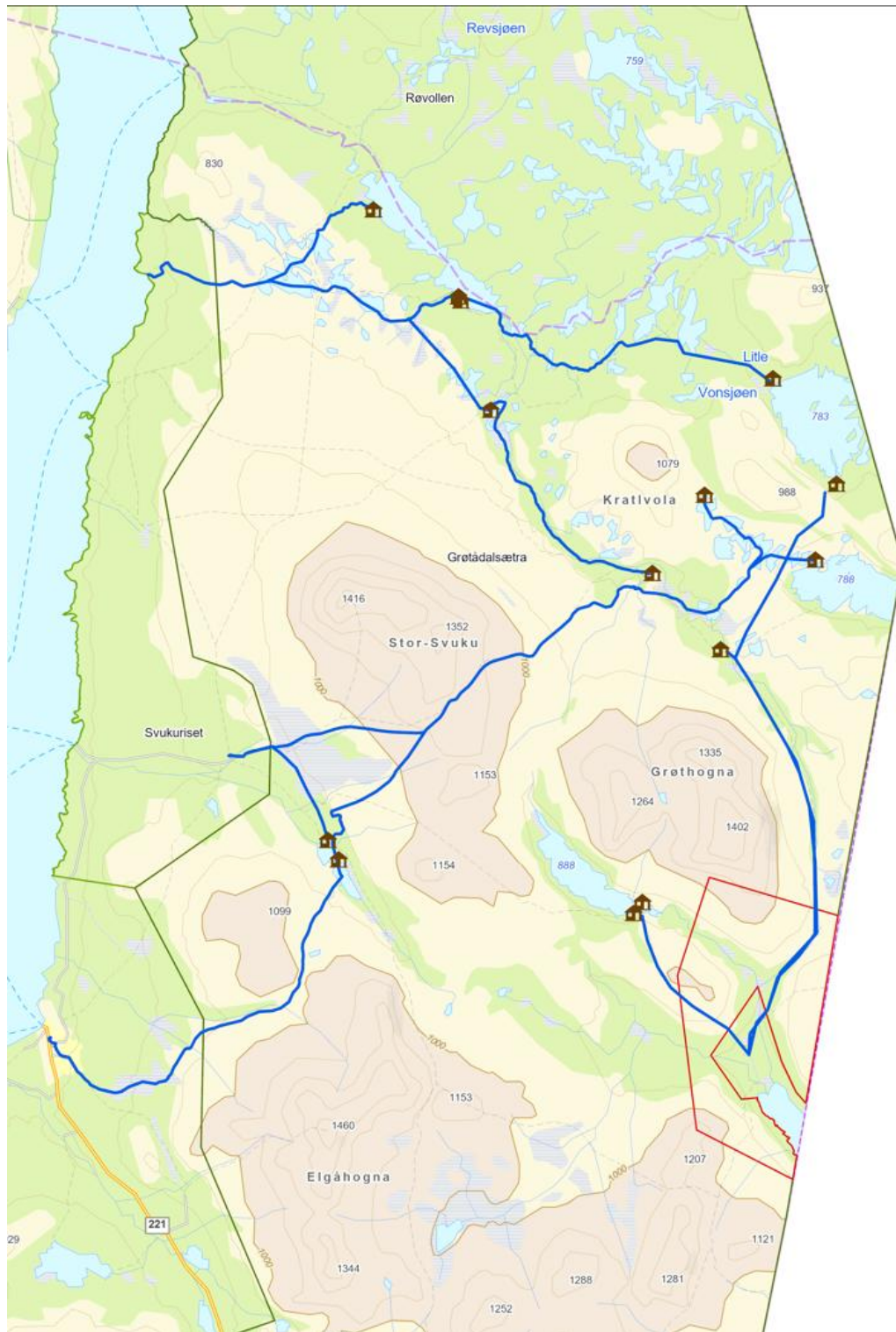
I kommunen er det et ønske å få til et løypenett knytta til ferdsel av snøscooter, slik at flest mulig reise – og næringslivsbedrifter i kommunen kan benytte dette, og derav utvide sitt næringsgrunnlag. Kommunen forsøker å legge løypenettet der hvor konflikten er minst, slik at det både legges til rette for økt turisme, samtidig som man ivaretar friluftsområdene og reindriftsområdene.

Det er også anlagt snøscooterløype i reinbeitedistriktet. Denne kommer inn sør i reinbeitedistriktet og går opp til Krokåtsjøen og Krokåttjønnna, med start vest for Store Sorksjøen fra Femundveien. Dette er den eneste snøscooterløypa i reinbeitedistriktet. Svahken sijte ønsker at løypene ikke prepareres eller åpnes før 1. januar. Dette blir hensyntatt og spesifisert i forskriften. I tillegg skal løypene som berører Svahken sijte kunne stenges på kort varsel. Snøscooterkjøring er kun tillatt på snødekt mark, og løypene kan ikke åpnes før den i sin helhet er snødekt.

Private utleiehytter

Flere private aktører eier og leier ut hytter inne i beiteområdet. Det er gitt dispensasjon fra verneforskriften til ca. 400 turer årlig med snøskuter for frakt av personer og bagasje/materiell til disse hyttene.

Fraktkjøringen lager spor som fungerer som skiløyper/hundeløyper, og kan føre til økt ferdsel gjennom vinteren og våren. Som vist i figur 10 utgjør disse traseene et løypesystem som letter tilgangen til indre deler av beiteområdet (blå linjer i kartet).

Figur 10. Kart over dispenserte snøskutertraseer til private utleiehytter i Femundsmarka Nasjonalpark.

Flytting av rein fra Fosen

Regjeringen la i desember 2023 fram en tiltakspakke for å legge til rette for bedre ivaretagelse av reindriften ved planlegging og utbygging av energi. Bakgrunnen for tiltakspakka var i korte trekk inngåtte meklingsløsninger/avtaler mellom reindriften på Fosen og vindkraftutbyggingsselskapene som har stått bak utbyggingen i området. Avtalene har stilt som forutsetning at staten gjennomfører en prosess med sikte på å skaffe til veie et tilleggsareal for vinterbeite som kan stilles til reindriften fram til utløpet av inneværende konsesjonsperiode for vindkraftverkene. NIBIO hadde i 2024 oppdraget med å utrede mulige tilleggsarealer for vinterbeite for reindriften på Fosen. Håmmålsfjellet-Sålekinna i Innlandet pekte seg ut som godt/best egnet for formålet. Landbruks- og matdepartementet sendte i mars 2025 ut på høring et utkast til mandat for konsekvensutredning. En slik konsekvensutredning er under arbeid. Dersom flyttingen blir en realitet, vil det være viktig med gode og målrettede forebyggende og tilretteleggende tiltak.

Løse hunder

Økt tilstedeværelse av hund i distriktet er en utfordring. Løshunder i kalvingstida kan potensielt utgjøre en stor fare. Brudd på båndtvangsreglene kan være en stor utfordring i tilknytning til blant annet hytteområder. Det er dokumentert 4 skader på rein forårsaket av hund siden 2000, sist i 2013 og 3 tilfeller i 2007. Selv om det ikke påvises skade på død/skadd rein kan utfordringene allikevel være store, siden jaging av rein i sårbare perioder blant annet kan medføre dårligere kondisjon, energitap og at simla mister kalven.

Vern

Økt vern i reinbeitedistriktet er i utgangspunktet bra for reindriften. Vernet bidrar til å beholde kulturlandskapet og at reinen får nødvendig beitero. Imidlertid ser vi at økt vern av natur også gir økt ferdsel og turisme i sårbare områder.

Psykiske påvirkninger

Kalvingstida skal i utgangspunktet være en av de fineste periodene i året. Bekymringer knyttet til alt som kan gå galt, hvilken rovviltart som vil forekomme i området under kalvinga, hvor store tapene vil bli osv. utgjør hverdagen for reieneierne. Usikkerhet og uforutsigbarhet i en tid på året hvor reieneierne har stor arbeidsbelastning er svært uheldig. Mindre søvn og hvile medfører at den psykiske belastningen slår enda mer negativt ut. Denne påvirkningen over tid medfører risiko for både dyr og mennesker. For reieneierne er det god psykisk helse når simlene og kalvene får gå i ro og fred, og simlene ikke må lete etter kalvene sine på grunn av rovvilt.

I nyhetsbrev 1/2026 fra reindriftsavdelingen i Trønderlag anbefaler de Overvinne-appen som et selvhjelpsverktøy når man opplever motgang og tunge stunder. HMS i reindrift har utviklet dette verktøyet spesielt retta mot reindriften.

Det gir i tillegg store økonomiske konsekvenser for reineieren ved tap av rein, selv om sannsynliggjort rovvilttap erstattes etter forskriften om erstatning for tap og følgekostnader når tamrein blir drept eller skadet av rovvilt.

Vurdering av risiko og sårbarhet før kalvingsperioden

Perioden mellom paringstid og kalving defineres her som fra høsten til 25. april.

Vandringsmønster

Endringer i klimatiske forhold vurderes også å kunne ha påvirkning på vandringsmønster og flytting av rein mellom ulike beiter. For eksempel nevnes at isen på Femund er sentral i flytting mellom beiter.

Flokkstruktur

Isingshendelser påvirker flokkstrukturen i den grad at ved større konkurranse om næring vil dyrene spre seg i et større geografisk område og tilsyn og flytting blir vanskeligere.

I varme perioder på vinteren kan skogsbeiter smelte fram og dyrene vil derfor trekke til skogsbeiter. Når dyrene beiter i skog er det vanskeligere å utføre tilsyn og gjeting, på grunn av dårligere oversikt.

Tap av dyr medfører negativ påvirkning på flokkstrukturen; om et flertall av kalvene blir drept, kan rekruttering av unge livdyr gå dårlig, og det blir færre påsettdyr. Dette kan medføre et overtall gamle simler som ikke kan bære kalv. I tillegg vil alt tap av dyr gjøre genbanken mindre, noe som gjør det utfordrende å sikre god avlsframgang.

Rovvilt

Sannsynligheten og konsekvensen av forekomst av fredet rovvilt i reinbeitedistriktet er stor i perioden før kalvingstida. Tidlig på våren kan det forekomme streifulv som har vandret ut fra sine føderevir. Våren er også tidspunktet hvor bjørn våkner fra vinterdvalen.

Det er dokumentert at det er jevnlig forekomst av jerv, bjørn, gaupe og kongeørn, samt tilfeldig forekomst av ulv, innenfor reinbeitedistriktet. Det er hensiktsmessig og nødvendig å også ta hensyn til nærliggende og tilgrensende områder for å få en mest mulig riktig vurdering av rovviltforekomsten det enkelte år.

Det er derfor høy risiko for at rovviltangrep vil forekomme og at skadesituasjoner vil oppstå. Ved tilstedeværelse av rovvilt kan flokkens vandringsmønster bli påvirket; urolig rein kan vandre over store områder og spre seg ut av distriktet, noe som kan medføre konflikt med jordbruksforetak om reinen beveger seg inn på dyrkamark.

Om drektige simlene blir utsatt for stressende situasjoner, særlig ved rovvilthendelser, kan risikoen for at simla kaster kalven være stor.

Gode sporingsforhold på vinteren er et vilkår for å kunne gjennomføre bestandsregistrering og rovviltokumentasjon.

Vær- og føreforhold/Isingshendelser

I noen områder har mildværsperioder i desember og januar ført til at snøen har smeltet og iset ned vegetasjonen. Ising som dette fører til at vegetasjonen ikke er tilgjengelig for

reinen gjennom vinteren, som igjen vil påvirke dyrenes kondisjon gjennom hele vinteren fram mot kalving.

Hund og hundetrening i beiteområdene

Fjellstyret selger treningskort for hund på deler av statsallmenningen i Engerdal, i hovedsak i utkantområdene til reinbeitedistriktet. Det er et kort for fuglehunder, et kort for hare- og rådyrhunder og et for løse elghunder. Treningskort for fuglehund selges i lengre periode enn for harehund og elghund, og selges for perioden fra 21. august og fram til 31. mars. I tillegg kommer eventuelle aktiviteter knyttet til jakthundprøver og utøvelse av friluftsliv generelt og den trafikken dette medfører med turgåere og hunder.

Tiltak for å redusere risiko og sårbarhet **før** kalvingsperioden

- Effektive uttak av skadegjørere i forkant av kalvingstida, når det fremdeles er sporingsforhold.
- Skille rein og rovvilt fra hverandre i tid og sted.
- Beskyttelsessone mellom forvaltningsområdet for ulv og reinbeitedistriktet.
- Dersom fredet rovvilt kommer inn i reinbeitedistriktet må det effektueres en umiddelbar flytting eller avliving av skadegjørere.
- Lage gode tiltaksplaner med tydelige retningslinjer for effektive og raske uttak. Her er det behov for tekniske hjelpemidler og helikopter.
- Økt tilstedeværelse av tilsynspersonell vil bidra til å avdekke mulige skadesituasjoner slik at effektive tiltak som skadefelling eller flytting av rovvilt kan iverksettes raskt.
- Tilleggsforing når ising av beiter oppstår.

Det er ikke mulig å flytte reinen rett i forkant av eller i kalvingsperioden. Drektige simler lar seg ikke flytte, og risikoen for tap av rein ved flytting er stor. Ettersom Svahken er et helårsbeitedistrikt, er det heller ikke noe steder å flytte reinen. De vil være utsatt i hele reinbeitedistriktet, og de vil sannsynligvis trekke til de faste kalvingsområdene.

Vurdering av risiko og sårbarhet **under** kalvingsperioden

Kalvingsperioden defineres her til 25.04 til 20.06.

Forstyrrelser og aktivitet

Alle aktiviteter og hendelser som forstyrrer reinen i en lang periode under kalvingsperioden og den første tiden etter kalving utgjør en stor risiko for kalvenes overlevelse i denne sårbare perioden.

Vær- og føreforhold

Reinen vil påvirkes av været under og etter kalving. Dette gjelder særlig perioder med kulde.

Rovvilt

Når det gjelder vurdering av dokumentert forekomst av rovvilt i reinbeiteområdet er det hensiktsmessig og nødvendig å også ta hensyn til nærliggende og tilgrensende områder for å få en mest mulig riktig vurdering av rovviltforekomsten det enkelte år.

Det er over år dokumentert at det er jevnlig forekomst av jerv, bjørn, gaupe og kongeørn, samt tilfeldig forekomst av ulv, innenfor reinbeitedistriktet. Det er derfor høy risiko for at rovviltangrep vil forekomme og at skadesituasjoner vil oppstå.

Når rovvilt, særlig bjørn og ulv, legger ut på vandring fra føderevir på våren, er det høy risiko for at de vandrer inn i distriktet og forårsaker skadesituasjoner.

Tamreinen er i kalvingsperioden svært sårbar for rovviltpress. Nyfødte kalver er lett bytte for rovdyr.

Tiltak for å redusere risiko og sårbarhet **under** kalvingsperioden

- Flytting av tamrein til mindre rovviltutsatte områder er ikke et reelt alternativ, da Svahken sijte er et helårsbeitedistrikt og det ikke finnes arealer innenfor distriktet som har et særlig lavere rovvilttrykk enn andre områder.
- Økt tilstedeværelse av tilsynspersonell før og under kalvingsperioden vil bidra til å avdekke potensielle skadesituasjoner slik at effektive tiltak som skadefelling eller flytting av rovvilt kan iverksettes raskt.
- Fôring av reinen i kalvingsperioden for å holde dyrene samlet og lette tilsynet i den mest sårbare perioden av året.
- Flaggliner som kan trekkes ut ved behov for å holde rovvilt unna.
- Bruk av kadaverhund for å lette arbeidet med å finne igjen døde rein.
- Det søkes årlig om midler til forberedte forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovviltskader på tamrein i Svahken sijte. Det er i 2026 søkt om midler til blant annet planlagt utvidet tilsyn og midler til tidlig slakting og samling av kalv, midler til abonnement og vedlikehold av Findmy E- bjeller, innkjøp av ny drone, samt forlengelse av serviceavtale og innkjøp av utslitte deler til eksisterende droner. Rovviltnemnda i region 5 har avsatt en total ramme på kr. 250 000 til forebyggende tiltak i reindriften i år.
- I akutte skadesituasjoner kan det søkes om midler til akutte tiltak som ekstraordinært tilsyn, det er avsatt en total ramme på inntil kr. 250 000 i rovviltnemndas budsjett for 2026 som er ment for hele region 5 dette året.
- Kommunalt kriseteam for håndtering av psykisk belastning knytta til blant annet rovvilttrykk.

- Plan for ivaretagelse av psykisk helse, utformet av sijten.
- Tidlig uttak av jerv
- Lisensfelling – skademotivert felling som forebyggende tiltak: Det ble under siste lisensfellingsperiode felt 1 jerv og 1 bjørn i Engerdal kommune.
- Rask og god dialog med SNO.
- Mulighet for å få varsel om det nærmer seg radiomerka bjørn mot kalvingslandet. Noe som kan bidra til å sette inn tidlige tiltak som skremming, utplassering av flaggliner, samt kadaversøk i etterkant.
- Rask avklaring om potensielle streifullv er genetisk viktig, og dermed sentral i forvaltningssammenheng.
- Skadefelling i akutte skadesituasjoner.
- Tiltak 5 – oppdrag gitt til Statsforvalteren fra KLD fra og med 2025
 - Statsforvalteren informerer regelmessig allmennheten om at funn av kadaver må meldes inn til rette instans (reindrifta eller Statens naturoppsyn). Tiltaket er aktuelt hele året, og ikke kun i kalvingsperioden. Oppdraget er løst ved at SF har utarbeidet en kort informasjonstekst som er delt på hjemmesidene til blant annet Engerdal kommune og Engerdal fjellstyre, samt på aktuelle sider som driver turismevirksomhet. I 2025 opplevde reindrifta flere henvendelser om skadde/døde dyr enn tidligere.
- Tiltak 8 – oppdrag gitt til kommunene fra KLD
 - KLD anmoder kommuner om å inkludere medlemmer fra reindrifta i kommunale og interkommunale fellingslag. Formålet er å sikre erfaringsbasert kunnskap i skadefellingsoppdragene. Alle som er oppnevnt på kommunale fellingslag må oppfylle visse vilkår stilt av kommunen og Statsforvalteren (blant annet krav om skyteprøve, oppfylle krav til å inneha lisens osv.).
 - Dagens ordning for Elgå reinbeitedistrikt har fungert slik at reindrifta har levert inn en liste over fellingsmannskap til kommunen i hvert tilfelle det er blitt gitt skadefellingstillatelse i reinbeitedistriktet. Dette mannskapet har vært et tillegg til det ordinære fellingslaget, og ordningen har fungert i praksis og i samarbeid mellom kommunen/det interkommunale fellingssamarbeidet i Nord-Østerdal.
Tiltak 8 blir fulgt opp av Engerdal kommune, i samarbeid med det interkommunale fellingslaget i Nord- Østerdalen.

Vurdering av risiko og sårbarhet **etter** kalvingsperioden

Tiden etter kalvingsperioden defineres når kalvingen er ferdig i slutten av juni og frem mot høsten.

Det er mye av den samme risikoen og sårbarheten etter kalvingsperioden som under kalvingsperioden. Alle aktiviteter og hendelser som forstyrrer reinen utgjør en risiko for kalvenes overlevelse og vekst. Reinen vil også være sterkt påvirket av vær og føre etter kalvingsperioden. Det er noe lavere risiko for dødelighet som forårsakes av aktivitet som forstyrrer reinen ettersom kalvene er større og mer robuste.

Aktuelle tiltak i denne perioden er hovedsakelig generelle tiltak som nevnt tidligere. Ved akutte rovviltsituasjoner er skadefelling og ekstraordinære tilsyn aktuelle tiltak.

Oversikt – kontaktliste ved skadefellingssøknader:

Miljødirektoratet har ansvar for søknader om skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv innenfor tidsrommet 16. februar til 31. mai, når dyrene yngler. Miljødirektoratet kan delegere denne myndigheten til Statsforvalteren. I 2025 har myndigheten til å vedta skadefelling på ulv og gaupe før 1. juni blitt delegert til Statsforvalteren i Innlandet (16. Februar – 31. mai).

Utenfor yngletiden, 1. juni til 15. februar har Statsforvalteren ansvaret for søknader om skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv. Statsforvalteren har ansvaret for forvaltning av kongeørn hele året.

Telefonnummer – vakttelefoner:

- Statsforvalteren: **97 02 98 40**
 - bemannet kl. 08:00 – 21:00 alle dager i perioden 15. april – 15. september
 - bemannet kl. 08:00 – 18:00 alle dager i perioden 16. september – 14. april
 - send SMS utenom bemannede tider
- Miljødirektoratet: **97 78 70 00**
 - bemannet kl. 06:00 – 22:00 alle dager
 - SMS til vakttelefon blir overført til epost og vil bli besvart innenfor normal arbeidstid.

Tabell 3. Kontaktliste ved skadefellingssøknader.

Art	16. februar – 31. mai	1. juni – 15. februar
Ulv	Miljødirektoratet *	Statsforvalteren
Bjørn	Miljødirektoratet	Statsforvalteren
Gaupe	Miljødirektoratet *	Statsforvalteren
Jerv	Miljødirektoratet	Statsforvalteren
Kongeørn	Statsforvalteren	Statsforvalteren

* Miljødirektoratet har delegert myndighet for ulv og gaupe i region 5 til Statsforvalteren i perioden 16. februar til 31. mai 2025.

Ved mistanke om rovviltskader på tamrein og for dokumentasjon av observasjoner av rovvilt – kontakt Statens naturoppsyn:

- Lokal rovviltkontakt:
 - Bjørnar Johnsen, tlf. 97 06 33 83
- Regionalt rovviltansvarlig Hedmark:
 - Eivind Faldet, tlf. 91 53 21 28
 - Simen Bredvold, tlf. 91 82 72 96

Kilder

[distriktsplan_svahken_elga_UW.pdf](#)

[svahken-sijte_bilde_oppdatert.pdf](#)

NINA Rapport 2594 – DNA-basert overvåking av brunbjørn i Norge i 2024

https://www.engerdal.kommune.no/_f/p1/i117533e19-1f47-4905-aa13-3d34ea15d24f/saksframlegg-forskrift-snoskuterloype-i-engerdal.pdf

[svahken-sijte_bilde_oppdatert.pdf](#)).

[Kommuneplanbestemmelser og -retningslinjer revidert 31.03.2014](#)

[Microsoft Word - Engerdal kommune planstrategi - ferdig utkast.](#)

[NINA Brage: Bjørnens predasjon på tamrein - Sluttrapport fra Bjørn- og tamreinprosjektet i Idre, Sverige](#)

[Beite Statistikk - Beitestatistikk - Kommune](#)

[Klimatilpasning i reindriften](#)

NINA rapport 2449. Bjørnens predasjon på tamrein - Sluttrapport fra Bjørn- og tamreinprosjektet i Idre, Sverige. Støen et al. 2025.

<https://hdl.handle.net/11250/3183569>

NINA rapport 2557 [GPS gir ny viten om kongeørnas bevegelser](#)

NINA rapport 2684 [Kalvetap hos villrein: et pilotprosjekt i Snøhetta og Knutshø \(2025\)](#)

NINA rapport 2683 [Villrein drept i snøskred: omfang, konsekvenser og nytteverdi \(2025\)](#)

[Norsk Klimasenter - Norsk Klimasenter](#)